

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . 6 kor — fl.	Félévre . . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota földszint.
az udvarban hátul.

Papp Béla utolsó órai.

— Kiküldött tudósítónk távirata. —

Romlott, megrögzött gonosz-
tevő volt a szatmári testvér-
gyilkolat Papp Béla, de ur volt
s ez a körülmény teszi különö-
ben szenzációssá csütörtökön haj-
nalban megtörtént kivégeztetését.
Öreg emberek nem emlékez-
nek rá, hogy nemes család uri
sarja bitóra került volna. Gyászos
elsőség a Papp Béla esete, mely
az erkölcsbölcselet szempontjából
is lesújtó, mert azt bizonyítja,
hogy a bűnös szenvedély a társa-
dalom felsőbb, műveltebb réte-
géből is rabjává tett egy urat.
Papp Bélára halál, Zsoldics
Mihályra, a juhászra örökös rab-
ság. Papp Béla, a tanult, a mű-
velt ember, de a nagyobbik bűnös
lakoljon az életével. Az a másik,
jóformán öntudatlan, nyomorult
eszköz, hadd egye életfogytiglan
a fegyház, a lélekmaradás, ke-
serves, kínos kenyerét. Ámbár
hiszen annak a nagyobbik bűnös-

nek, annak a bitóra ítélt gonosz-
tevőnek is igazán csak megváltás
a mindent kiegyenlítő, egy csapás-
sal befejező halál.

Megtört, összeesett fogságá-
nak ideje alatt s az ő sötét lel-
kében felébredt kisbíró jobban
meggyötörte, semhogy most oka
volna ragaszkodni elborult éle-
téhez.

A kérelhetlen, igazságos tör-
vény halálosan lesújtott rá. Ez a
kivégzés még a halálbüntetés leg-
elszántabb elvi ellenségei részéről
sem találkozik még csak a leg-
kisebb ellenmondással sem.

A feldult, gyökerében meg-
sebzett erkölcsi világrend s a
benne vetett hit megköveteli en-
nek a kárhozatos léleknek a fel-
áldozását:

Elrettentő példát teremtő ügyé-
ről kiküldött tudósítónk az alábbi
ujabb, részletekben gazdag táv-
irati tudósításban számol be:

Az ítélet kihirdetése.

Tegnap este már egész bizonyossá
lett, hogy a szatmári testvérgyilkosok
előtt szerdán reggel fogják kihirdetni
az ítéletet, amely tudvalevőleg Papp
Bélára kötélhalált, Zsoldics Mihályra
örökös rab-ságot, Papp Zoltánra nyolc
évi fegyházbüntetést ír elő.

Tegnap kedden délután zárt le-
velben kapta meg az ítélethirdetésre
idéző végzést dr. Kelemen Samu, a
Papp Béla védő ügyvédje, éppogy a
többi elítéltek védői is

Az idéző végzés tartalma a kö-
vetkező:

13901/1900. B. szám.

Gyilkosság büntetével vádolt Zsoldics
Mihály, ugyanezen büntetben való felbujtói
részességgel vádolt Papp Béla, valamint
ugyanazon büncselekményben bűnségi ré-
szességgel vádolt Papp Zoltán elleni bü-
nyben, a m. kir. Curianak 8940/900 B.
sz. a. végzése és 10058/900 B. sz. a. ren-
delete közlése tárgyában.

Végzés.

A m. kir. Curia fenti végzése és ren-
delete tudomásul vették s egyidejűleg ezek
kihirdetésére határidőül a folyó 1900. évi
november hó 21-ik napjának délelőtti 7

A debreczeni képkiallítás.

Debreczen, november 19.

A művészetek történetéből tudjuk,
hogy az első művészeti kiállítást az *École
de beaux-arts* rendezte 1673-ban Párisban.
Ettől az időtől kezdve a művelt nemzetek
időközönként bemutatták haladásukat
a művészeti kiállításokon, mely nemcsak azt
eredményezte, hogy bizonyos nemes verseny
fejlődött ki a különböző művészeti irányok
között, hanem fejlesztette a művészet iránt
való szeretetet és növelte az izlést a kép-
zőművészetek ápolásában.

A művészetek majdnem az utolsó idő-
kig a nagy városokban találtak hálástalajra.
A művész teremtő lelkével odasietett, mert
tudta, hogy jövő dicsőségének a kultura
központján teheti le alapját. Alkalma volt
ott nemcsak látni mesterműveket, hanem
fejlődhetett is izlése s munkájának díja
ugyszólván biztos volt a Maecenások részé-
ről. Így keletkeztek lassan lassan a művé-
szeti központok még Budapesten is, bár a
mi művészeink legnagyobb része szűknek
tartotta az országot, és mikor művészeti
tanulmányait befejezte, megismosodott te-
hetségével künn maradt a külföldön, mert
nálunk még akkor nem remélhette ecsetje,
vagy vésője segélyével a biztos megélhetést.

Ma azonban örvendetes javulás állott
be a művészetek életében. Magyarországon
ma már megélhet az a művész is, ki te-
remtő lelkének megajlatkozását nem viszi a
a külföldre. A művészetek iránt nagy az
érdeklődés s maga az állam is első gondol-
közé számítja a művészetek fellendítését.
És bár igaz az, hogy a nagy művészek nem
várják be munkáik megrendelőit, vagy ve-
vőit, mert ezek nélkül is teremtenek, azért
mégis jóleső érzéssel látjuk, hogy a művész
alkotásait megbecsülik és meg is fizetik.

Ha jól emlékszem *Balsac* azt mondja,
hogy ha művész vagy, kezed a tallérok
összehalmozásába beleromlik és a dicsőség
dolga legyen téged ellátni vagyonnal. Szép
szavak, talán van is egy kis igazság bennük,
de elvégre is a művészek is esznek, pusztán
tehát a dicsőséggel be nem érhetik.

Lelkem minden érzésével magyar lévén,
örömmel látom, hogy hazánkban is megél-
het már a művész és nem kénytelen idegen
földön kenyeret keresni művészetével. Hogy
ez úgy van, bizonyítja jeles művészeink hal-
talmas gárdája, mely az ország szívében
csodás lelkesedéssel, fényes tehetséggel, finom
műizléssel és bizonyos utánzást kerülő ön-
állósággal fáradozik képző művészetünk
visszaállításán és fejlődésén.

Művészeink úgy gondolkodtak és pe-

dig nagyon helyesen, hogy a művészek, kü-
lönösen a festőművészek iránt való érdeklő-
dést felkeltsék a nagyobb vidéki városok-
ban is képkiallítások rendezésével. Fárado-
zásukat a vidéki nagyobb központokban
siker koronázta és valóságos ünnepek vol-
tak azon napok, melyeken a nagy közönség
a képkiallítást megtekintette. A művészeket
nemcsak erkölcsi elismerés vette körül, ha-
nem képeik el is keltek jó áron, a nagy
közönség izlése pedig finomodott, szépér-
zéke növekedett, tudása gazdagodott.

Éppen ezen elősorolt eszményi cé-
lok vezették Németh Lajos és Boszuay fes-
tőművészeket, midőn felvetették néhány
hétrel ezelőtt egy, a városunkban rende-
zendő képkiallítás eszméjét. Fáradozásukat
siker koronázta, mert a legjelesebb mű-
vészek szellemi alkodásaiban már gyönyör-
ködhetünk a városháza nagy termében.
Mintha csak templomban járnánk, midőn a
teremtő lélek alkotásai között járhatunk.
Mennyi izlés, mennyi eredetiség, magyar
zamat és igazi művészet van itt egymás
mellé állítva, dicsőségére hazánkunk, festő-
művészetünknek és festőinknek. Tökéletes
munkák és élénk bizonyítványok arról, hogy
a lángész és finom műizlés együttesen
munkálják a magyar festőművészek dicső-
ségét. Ha most már művészeink meghozzák

órája, a kir. törvényszék II ik számú tanácsstermébe kitűzetik.

A kir. ügyészség a végzés útján megkeresetetik Zsoldics Mihály, Papp Béla és Papp Zoltán vádlottaknak a határidőre való elővezetése iránt intézkedjék.

M ről nevezett vádlottak az ügyészség útján, valamint a kir. ügyészség, ugy szintén dr. Kelemen Samu, dr. Herman Lipót és dr. Fejes István védő ügyvédek végzésileg értesítettek.

Kelt a szatmár-németi kir. Törvényszék, mint esküdt-bíróságnak 1900. évi nov. hó 20. napján tartott üléséből.

P. H.

Oláh Miklós,
jegyző.

Papp Bélának, Zsoldics Mihálynak és Papp Zoltánnak azonban szerdán reggel hét óra előtt tíz percczel kézbesítik, még pedig zárt levélben az ítélethirdetésre beidéző végzést. Az ítélet kihirdetése szerdán reggel pont hét órakor történik meg.

Amint az idézést átadják a testvérgyilkosságban bűnös raboknak, azonnal felszólítják őket, hogy kövessék a börtönőröket, akik a törvényszék elé vezetik.

A fogház közvetlen összeköttetésben van a törvényszéki épülettel. Onnan a folyosón keresztül jutnak a börtönőrtől kísért rabok a tárgyalási teremhez, ahol az ítélet hirdetése megtörténik. A törvényszéki épület ajtajai reggel hét órakor még zárva lesznek s az ítélet hirdetésnél, amelyre a törvény is kimondja, hogy nem nyilvános, idegen senki sem lehet jelen.

Papp Béla a siralomházban.

Az ítélet kihirdetése után Papp Bélát nyomban egy külön cellába kísérik, amely a fogházépület földszintjén van. Azért teszik földszinti cellába, hogy amikor már minden reménye megheiusult, valahogy öngyil-

kossági szándékából le ne vesse magát a fogház emeleti részének vashidjáról.

A cellában már készen lesz számára a daróc ruhás az örökjelenlétében nyomban le kell vetnie uri ruháját, hogy ráadják helyette a rabruhát.

Két szuronyos fogházőr lesz állandóan mellette, akiket minden órában más-más két ór fog felváltani. A hivatalos intézkedés ebben az irányban tegnap délután már megtörtént.

A hóhér jelentkezése.

Tegnap reggel Szatmáron villámgyorsan terjedt el a hír, hogy Bali Mihály hóhér két pribékjével Szatmáron van.

A hír való volt, mert Bali Mihály hóhér tényleg Szatmárra érkezett. Legutóbb a Francz Pál kivégzése alkalmával volt Szatmáron, aki Sporny Gyula debreczeni vendéglős családját gyilkolta le. Bali Mihály hóhérnak akkor nem akartak lakást adni. Bezeg egészen másképen volt most. Valóságos harcot folytattak azért, hogy hová, kihez szálljon a hóhér. Bali Mihály két pribékjével a Hungária szállodába szállott s az egész napot a szálloda mellett levő sörcsarnokban töltik, ahol ember ember hátán tolong s mindenki kíváncsian lesi — nézi, hogy melyik a hóhér, hogy néz ki, milyenek a pribékjei.

Szatmáron most országos vásár van, de egyik vendéglős se csinál olyan jó üzletet, mint Weisz Adolf, a sörcsarnok tulajdonosa.

A Bali Mihály hóhér asztalát körül veszik. Minden ember szívesen fizetne neki ételt és italt; de Bali nem fogad el semmit, legfellebb szívtart. Elmondja, hogy most beteg volt, csúzos bántalmak voltak, néhány napja, hogy felépült.

Azután az emberek egymásután nyújtják neki a kezüket, hogy szorítsa meg. Keserű humorral jegyzik meg, hogy:

— Papp Béla is szívesebben nyujtaná a kezét, mint a nyakát.

Bali Mihály középtermű barna ember. Apró kék szeműi vannak, az orra három hajlású, nagy fekete bajuszt visel. Ruhája fekete és urias.

Délelőtt kilencz órakor elment a törvényszékhez, hogy az ott székelő királyi ügyészségnél jelentkezzék.

Bali Mihály katonáson jelentette a királyi ügyésznek, hogy megérkezett.

— Tudomásul veszem Bali! Menjen csak szállására, Holnap megkapja a hivatalos utasítást.

Balit a törvényszékhez tenger népkísérte. Éppen országos vásár van Szatmáron s pillanat alatt olyan óriási néptömeg verődött össze, hogy az egész utcát elöntötte. A rendőrségnek kellett nagy apparátussal kivonulnia, hogy a kíváncsi néptömeget vissza szorítsák.

Bali Mihályt mégis megvárták és visszatérésében éppen olyan kíváncsisággal követték. Azután újra megrohanták s egészen megtöltötték a sörcsarnokot. Egy ember meg is kérdezte tőle:

— Mondja csak Bali Mihály, fájdalmas a halálraitól az akasztás.

— Azt uram, határozottan nem állithatom — mondta Bali mosolyogva — még eddig egyik sem pamaskodott.

Papp Béla sétája.

Papp Béla, akit csütörtökön korán reggel bitófa alá állítanak, még mióta börtönbe zárták, sohasem volt olyan nyugodt viselkedésű, mint tegnap. Nagyon korán

nekünk az áldozatot, hogy műizlésünket fejlesztjük, méltán megvárhatják, hogy ezt a figyelmüket azzal viszonzzuk, hogy mutassunk érdeklődést alkotásaik iránt. Más kisebb városokban özönével kereste fel a művelt közönség a képkiallításokat, míg nálunk érdeklődést alig-alig lehet felkölteni. Képvásárlásról egy szép darabtól eltekintve, — még alig hallottunk, holott a gazdag Debreczen ezt könnyen megtehetné. A szomszéd Nagyváradon több ezer forint áru képet vettek meg és valóságos nyereségnek tartották, hogy aránylag olcsó, értékes képhez juthattak.

A mi képtárlatunkon 161 kép van kiállítva, pompás elhelyezésben, melyen meglátszik a művészek és művészlélek rendező ereje. Külön-külön nem sorolhatjuk el valamennyit, annyi azonban bizonyos, hogy a művészalkotásokban, művész, amateur és laikus egyaránt gyönyörködhetik. Magyarország legjelesebb festőinek a képeit látjuk a tárlaton s nemzetünk művészelke szól hozzánk a szingazdag képekről. Ott látjuk Telepy Károly, Kézdi Kovács László, Németh Lajos, Greguss Imre, Hegedüs László, Kimmach László, Ujváry Ignác, E. Illés Aladár, Bruch Miksa, Dudits Andor, Nadler Róbert, Pörge Gergely, Konetz Ida, Aggházy Gyula, Molnár József, Tull Ödön,

Horthy Béla, Lenkei Henrikné, Bakó Ede, Grósz Béla, Strobl Zsófia, Zemplényi Tivadar, Spányik Kornél, Baditz Ottó, Stettka Gyula, Pállye Cselenum, Petrányi Miklós, Tahi Antal, Istvánffy Gyula, Rapó Miklós, Neogrady Antal, Broosky Sándor, Szenes Fülöp, Zeker Mihály, Bary Adolf, Böhm Ritta, Ringeisen József, Meissl Gusztáv, Polgáry Géza, Egerváry Polenkim Gusztáv, Pongrácz Károly, Ujházi Barta, Br. Braunecher Stina, Koroknainé, Kassai Nándor, Urhegyi Alajos, Garhard Alajosné szebbnél szebb képei.

Laikus lévén, műveiket nem bírálhatom el, de ismerem nevüket s olvasom az igazságos és elismerő kritikát műveikről, alkotásaikról. Dicsőségei ők a magyar festőművészetnek a mikor szebbnél-szebb alkotásaikat látom, örülök, hogy annyi apostola van a magyar festőművészetnek.

Készakarva említem fel utóljára a mi festőgárdánk tagjait: Bosznay Istvánt, Pálffy Józsefet és Bakos Tibort. Nemcsak azért érdemelnek elismerést, mert felvetették és keresztülvitték a képkiallítás esznejét, hanem azért is, mivel műveiket látva egy-egy határozottan művésztelhettséggel állunk szemben. Alkotásaikat nem csak a mi megbecsülhető sovinizmusunk dicséri, hanem a legjelesebb művészek egybehangzó kritikája

is nagy elismeréssel szól bemutatott műveikről.

A művészek nevében Németh Lajos festőművész maradt nálunk, ki idealizmusával, fáradozóan szervező erejével, kedves és lekötő modorával és a művészet iránt érzett lángoló szeretetével vezeti a képkiallítást.

A rendezőség 2000 drb. koronás sorsjegyet bocsátott ki azon célból, hogy a kevésbé vagyonos osztály is könnyen juthasson értékes képekhez. Ezt a figyelmet avval hálálja meg a debreczeni közönség, ha az utolsóig megveszi azokat. Nemcsak a művészetet fogja ezzel pártolni, hanem egy kis szerencsével értékes képek birtokába jut.

Elmondva ezeket, igaz tisztelettel arra kérjük művelt közönségünket, látogassa minél sürűbben a képkiallítást. Egy nagyobb arányokban megnyilatkozó érdeklődés, a művészetek iránt való melegebb ragaszkodásnak válhatik forrássá. Kiket a sors vagyonnal áldott meg, azok vásároljanak képeket s mutassák meg, tudnak áldozni a művészetért. A sorsjegyekből pedig ne maradjon egy darab sem, hisz ezeket oly könnyű megvenni azokból a gyöngéd kezekből, melyek együttesen fáradoznak a művészekkel a kiállítás erkölcsi és anyagi sikerén. —cz.—s.

kelt fel s míg a reggelijét megkapta, csendesen járt-kelt czellájában.

Délelőtt fél kilenczkor erős fedezet mellett kibocsátották az udvarra, ahol a virágágy körül sétált. Gyakran fel nézett az emelet felé, hogy nem nézi-e valaki. Még talán megrestelte volna, hogy két szuronyos őr, az egyik elől, a másik hátul követi, utánuk pedig egy börtönőrmester halad.

Másfél óráig sétált. Nem is gondolhatta, hogy másfél nap mulva ugyanazon az udvaron fogják kivégezni.

Az utolsó vacsora.

Papp Bélának tegnapi nyugalma mellett, nagyon jó étvágya is volt. Még mindig az uri kaszinóból hordanak neki kosztot, amit a nagybátyja fizet érte. Levest, főzeléket, peccenyét és tésztát ebédelt.

Este hat órakor kapott vacsorát, még pedig paprikás csirkét, amit jó étvágygyal evett meg s még a tányért is egészen kitörülte kenyérével.

Ez volt a Papp Béla utolsó vacsorája, mert ha holnap, kihirdetik előtte az ítéletet, utána már aligha lesz többet étvágya.

Papp Béla fenyegetőzik.

Néhány nappal ezelőtt történt. Papp Béla türelmetlenkedett s megkérdezte a fogházfelügyelőt, hogy nem jött-e még le az ügyében az ítélet.

— Legyen türelemmel, még nem jött le — felelte a fogházfelügyelő.

Papp Béla erre vállat vont s azt felelte: Különbön hát mindegy. Én ugy sem kerülök az akasztófára.

— Hogy érti ezt?

— Hát csak úgy, hogy megölöm magamat.

— Vigyázzunk ám magára.

— Hát pedig hiába. A fogaimmal keresztül harapom a kezem főtüdőerét és majd elvérzem, de bitófára még sem kerülök.

Papp Béla ezzel a fenyegetésével csak azt érte el, hogy most még inkább szigorított felügyeletet gyakorolnak rá.

A kivégzés.

A szerdán reggel hét órakor tartandó ítélethirdetésnél megfogja tudni Papp Béla, hogy másnap, azaz csütörtökön reggel hét rakor bitófán végzik ki.

A kivégzés, amint már említettük, a törvényszéki fogházépület udvarán történik meg, ott, ahol a rabok napi sétájukat szokták végezni.

Bali Mihály hóhér két pribékjével szerdán este állítja fel a bitófát. Készen is van már ez a szégyenfa. Egyszer használták is, amikor Bali Mihály a szatmári többszörös gyilkos Franz Pált akasztotta fel rá. Azután a bitófa az épület padlására került.

A kivégzés iránt bámulatos, mi-csoda kíváncsi érdeklődést tanúsítanak. Az egész országból napjában tömegével érkeznek a távirati megkeresések a királyi ügyészséghez,

amelyekben jegyet kérnek ehhez a szomorú aktushoz. Csak hogy természetesen hiába való a nagy buzgólkodás. Szigorúan meg van határozva, hogy kik lehetnek jelen a különben tágas udvaron, amikor a kivégzés megtörténik. Ezekon kívül nem bocsátanak be oda senkit.

Az ellenőrzés és a felügyelet különben igen nagy lesz. A törvényszéki épületet teljesen elzárják s csak a fogházhoz vezető főajtó marad nyitva, ahol szuronyos katonák állnak őrt. Tegnap délelőtt tették meg hivatalosan az intézkedést egy század katona kirendelése ügyében. A kivégzésnél és az épület összes ajtóinál a közös hadsereg kivezényelt századából beosztott legénység áll őrt.

A kivégzés után rövid idő mulva Bali Mihály és pribékjei leveszik a delikvens holttestét a bitóról és a fogház halottas kamrájába viszik.

Szatmáron beszélnek, hogy a Papp Béla nagybátyja kikéri a holttestet, hogy annak eltemetéséről gondoskodják.

Mit beszél a hóhér?

Tegnap este a szatmári sörcsarnokban tanui voltak a hírlapírók annak a beszélgetésnek, amelyet egy uri ember Bali Mihálylyal, a hóhérral folytatott. A beszélgetést lapunk tudósítója is lejegyezte s a következőkben közli:

— Mondja csak Bali, hány embert végzett ki már maga?

Azokkal, akiket Boszniában végeztem ki, összesen tizenhetet.

— Mikor meglátja a delikvenst, nem ébred fel, ha egy pillanatra is, szívében a szájalom?

— Soha. Én nyugodt vagyok, mert a kötelességemet teljesítem. Akit pedig ki kell végeznem, a törvény ítélte el, mert megérdemelte.

— Hány pribékje van?

— Kettő. Gold Károly, ez tetszik tudni csatornatisztításnál felügyelő Budapesten. A másik a vöm: Herman Ádám földbirtokos. Ő csak passzióból végzi a segítséget.

— Magának Bali most módjában állott volna meghosszabbítani a Papp Béla életét. Ugy hallom beteg volt.

— Dehogyan állott volna! Ha beteg vagyok, itt van az első segédem Gold Károly, az Kozarek tanítványa és épp úgy elvégezte volna, mint én.

— Mit kap maga egy kivégzésért?

— Én 12 forint 60 krajczárt, a segédekem egyenként 3 forint 15 krajczárt. A bitóállításért én 6 forintot, ők keiten 6 forintot. A levételért ugyanannyit kapunk. No aztán az utazással járó összes költségeinket megtérítik.

— Vannak gyermekei?

— Négy leányom és egy kis egy éves fiam van.

— Hát Faddon nem haragusznak magára az emberek?

— Már hogy haragudnának! Mindenki szeret. Jobban, mint azelőtt. Tagja vagyok minden körnek. Aztán választó polgár

vagyok én, csak hogy most nem szavaztam. Pichler Győző a képviselőnk.

— Mondja csak, nem volt még rá eset, hogy a delikvens akaratoskodott volna?

— Soha. Többnyire még nem is voltak izgatottak. Egy volt csak izgatott. Franz Pál.

— Elszokta magával vinni kötelességének teljesítése után a kötelet?

— Hogyne! Sok „kuncsaft“ van arra

— Megveszik?

— Ajjé!

— Most is kaptam Budapestről egy urtól levelet, hogy küldjek neki egy darabot a kötélből.

— Hát aztán küld?

— Erre a levélre azt válaszoltam, hogy a „szamarat csak egyszer csalták a jégre.“

— Talán nem küldtek érte pénzt?

— Volt olyan.

— Hát az az ur, akinek ezt a levelet írta, mit válaszolt?

— Küldött öt forintot.

— Most már ad neki a kötélből?

— Nagyon szivesen.

— No igyék egy pohár sört.

— Nem iszom kérem! Beteg voltam, nem kívánom; különben se igen szoktam szeszes itallal élni.

Ezzel aztán vége szakadt a beszélgetésnek.

Bali Mihály kirendelése.

Bali Mihály hóhért a következő tartalmu távirattal rendelték ki a szomorú kötelesség teljesítéséhez:

Bali Mihály állami hóhér

Fadd (Tolna-megye.)

Ma esteli vonattal utazzék Budapestre és megérkezésével nálam azonnal jelentkezzék. Táviratozzon szonnal nekem, nincs-e akadály?

Budapest. Királyi főügyész Varhaly. Bali ezt a táviratot vasárnap délután négy órakor kapta és hétfőn már jelentkezett Budapesten s onnan utazott Szatmárra.

Miért halasztották el az ítélet hirdetését?

Az ítélet kihirdetését eredetileg keddre tervezték, hanem elhalasztották szerdán reggelre.

Ennek oka az a körülmény, hogy kedden Szatmáron országos vásár volt és a nagy néptömeg csendháborításától tartottak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnököl. A királyi leirat felolvasása után, a jegyzőkönyv eme része hitelesített és átküldetik a főrendiháznak. Ezután az elnök felhívja a Házat, a két alelnök, 8 jegyző és a ház nagy választására.

A szavazás befejeztetvén és eredménye ez volt: Tallian Béla képviselő 138

szavazatot, Dániel Gábor 137 szavazatot kapott. Egy-egy szavazatot kaptak Buzáth Ferencz, Pulszky Ágost és Szűcs Pál képviselők. Ehhez képest Tallián Béla és Dániel Gábor választattak alelnököknek.

A nyolcz jegyző állásra megválasztatták: Lasán Árpád 124, Lukács Gyula 118, Molnár Antal 117, Buzáth Ferencz 117, Dedovits György 114, Eszterházy Kálmán, Nyegre László és Perczel Béni 114 szavazatot kaptak.

Csárossy Béla háznagyra 134 szavazatot kapott.

Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

Gróf Csáky Albin elnököl. A királyi leirat felolvasatván, melynek alapján a jelen országgyűlés ötödik ülésének főrendiházi tanácskozását megnyitotta.

Ezután Csáky helyén föláll és a következő beszédet mondja: Méltóságos főrendek! Nem habozás nélkül foglalom el e díszes elnöki széket, mert fogyatkozásaimat és gyengeségeimet ismerve, élénken érzem, hogy hazafiai erényekben, államférfiai bölcsességben, a nyilvános tanácskozási terén való jártasságban egyaránt elnök elődeimet pótolni épen nem, sőt megközelíteni is alig leszek képesek. De hódolattal meghajlom a felsége akarata előtt és meghajlom a mélyen tisztelt kormányzat engem minden érdemem felett kitüntető óhaja előtt, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy mindgyükünknek elodázhatatlan kötelessége hazát, királyt ott szolgálni, azon a polczon, azon a helyen, a melyre rendeltetett. Ismerve az elnöki helynek jelentőségét és feladatait, kötelességemnek fogom tartani szakadatlanul örködni a felett, hogy a méltóságos főrendeknek köztörvényhozási jogai semminemű csorbát ne szenvedjenek. De hogy ezt elérjem, szükségem van a méltóságos főrendeknek bölcsességük és kegyességük által sugallt támogatására is, a miért is ezen támogatást ezennel tiszteletteljesen számomra kikérni, valamint magamat ezennel a méltóságos főrendeknek kegyes jóindulatába ajánlani merem. (Éljenezés)

Császka György kaloccai érsek: Alattvalói hódolattal fogadta a főrendiház a felségének azon elhatározását, melylyel Nagyméltóságodat a főrendiház elnökévé a legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Hagyományos szokás a főrendiházban az, hogy az a felsége által kinevezett főrendiházi elnök iránt a főrendek nevében ezen oldalról hangozzék el az üdvözlés. Ehhez a hagyományhoz híven járok el, midőn a méltóságos főrendek nevében tiszteletteljesen üdvözlöm az elnöki széken Nagyméltóságodat. Szívünkben kívánjuk Isten áldását, hogy úgy a trón, mint a haza javára hosszú években át az óhajtott sikerrel tölthesse be a magas állását. (Éljenezés.)

Elnök: következik a házszabályok értelmében a háznak újbóli alakulása. A főrendek megválasztják a 8 jegyzőt és a háznagyot.

Ezután megválasztanak a bizottságokba a főrendek.

Csáky Albin gróf: Mélt. Főrendek.

Méltóztatnak tudni, hogy a törvény szerint e nagyméltóságú háznak elnöke egyúttal elnöke a két legfőbb fegyelmi bíróságnak is és hogy e minőségben e háznak színe előtt az esküt letenni tartozik. A főrendiház tagjai fölállanak.

Rudnyánszky József felolvassa az eskümintát, a melynek alapján Csáky az esküt letette.

Következett a Ferencz Ferdinánd főherczeg becikkelyezéséről szóló tvjavaslat tárgyalása.

Ambrózy István teljesen egyetért Magyarország közvéleményének tulnyomó többségével, a mely szerint ezen nyilatkozat törvényeinknek igenis megfelel, a javaslatot elfogadja.

Gróf Zichy Nándor a király és a főherczegek iránti tiszteletből a javaslatot elfogadja.

Székely Kálmán beszéde után a főrendek a javaslatot egyáltalánosságban, mint részleteiben elfogadták.

POLITIKAI HIREK.

Uj főispánok. Értesülésünk szerint Nagyküküllő vármegye főispáni székébe Béli László orsz. képviselő, Brassóba pedig Kiss Bálint van kiszemelve.

Ugron Gábor beszámolója. Ugron Gábor, a szilágysomlyói választókerület képviselője, hír szerint, még november hó folyamán megtartja beszámolóját Szilágy Somlyón, melyre pártjának több tagja is lekiséri. Ugron Gábor ez alkalommal fog választ adni a politikától való visszavonulására vonatkozó híresztelésekre is.

VIDÉK.

Megfuladt a szentjánoskenyértől. Különös balállal mult ki Nagyváradon egy kicsi gyermek, Kiss Sándor napszámos Sándor nevű három és fél éves fiacskája. A boldogtalan apróság egyszerre fildoklani kezdett, kékült-zöldült s mire a házbéliek orvosért akartak küldeni, óriási kinok közt meghalt. A hirtelen halál okát senki nem tudta elképzelni s csak a boncolás derítette ki, hogy a szerencsétlen fiacskát a szentjános kenyérnek egy magja okozta, ami a gyermek lélekzöcsövében megakadt s amit a legkönnyebb szerrel el lehetett volna távolítani.

Meggyilkolt parasztagda. Veres József fancsal parasztagdát a napokban vérbe fagyva, agyonütve találták meg a falu határában. Azt hiszik, hogy a gyilkosság bosszu műve volt. A csendőrségnek ez ideig nem sikerült a gyilkosokat kézre keríteni.

SZINHÁZ.

Figaró házassága. Beaumarchais örökbecsi, szellemes vigjátéka a Figaró házassága került tegnap este előadásra a színházban oly nagy számu közönség előtt, aminőt már rég láttunk színházunkban. — Színészeinket szemmel láthatólag lelkesítette is a telt nézőtér látása, úgy hogy minden részében élvezhető, jó előadást produkáltak. Tanay Figarója értékes, szép alakítás volt, habár meglátszott rajta, hogy a szerepét jellemző fürgeség, élénkség nehezebbre esett, legalább is szokatlan volt neki. Épügy a szerepéhez tartozó gyors beszéd mód, mely többször nyelvbőlásra vezetett. Kitünő partnere Halmi Margit a pajkos Zauzi szerepében valóságos excellált. — Fái Flóra és Pataky minde tekintetben hozzájárultak a sikerhez, valamint a szerelmes Cherubin apród szerepét játszó Szabó Irma, ki hosszas betegsége után tegnap először lépett újból a közönség elé. Talán mondanunk is felesleges, hogy a közönség őszinte örömmel fogadta a kedves naiva megjelenését. Kis Irén játéka kitünő volt. Nyílt színen kapott zajos tapsot. Szatmári mulattató karikatúrát produkált a bíró szerepében. (—i.)

UJDONSÁGOK.

* **Tanács ülés.** Ma délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében gróf Degenfeld József főispán elnöklése alatt teljes tanács ülés lesz, melyen a november 29-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő tárgysorozatot állapítják meg.

* **Nagy idők tanuja.** Napról-napra gyérül azoknak a száma, kik 1848/49 iki szabadságot végig küzdötték. Mint h.-bagosi levelezőnk értesít ott tegnap hunyt el Dudas János nyug. ev. ref. tanító 75 éves korában, ki mint vörös sipkás őrmester küzdött végig a szabadságharcot. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint holnap lesz.

* **Kiss Áron születésnapja.** A tiszántúli egyházkerület püspöke Kiss Áron tegnap töltötte be nyolczvannadikélet évét. Ez alkalommal Debreczen város polgárai számosan ke-resték fel az agg püspököt é fejezték ki szerencse kívánataikat. Az üdvözlők sorában ott láttuk gr. Degenfeld József főispánt, Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Komlóssy Arthur főjegyzőt, polgármester helyettesét, Vecsey Imre tb. főjegyzőt, Végh Gyulát a bünygyi osztály főnökét stb. A lelkesi és tinnári kar testületileg tisztelget s még számosan debreczen polgárai közzül, kik valláskülömbőség nélkül siettek a főpap üdvözlésére.

* **Hangverseny.** Főiskolánk joghallgatóinak Önképző Köre december 6-ikán hangversenyt rendez, melynek jövedelme egy most tervezett „Jogász tanulmány-alap“ javára adatik. Ezen alap létesítésén, melyből külföldi tanulmányut céljaira évenként végzett jogász fog kapni ösztöndíjat: már hetek óta fáradozik a „Jogász Segítő Egyesület“ választmánya. Most a Jogász Önképző Kör ily uton járul hozzá. —

A hangverseny műsora igen tartalmas, változatos. Sikerült megnyerniök kedvelt művésznőket, Perényi Margitot, ki énekelni fog, ugyszintén Tanay Frigyes is, ki szavalattal vesz részt. Azonkívül különböző zenei számok (hegedű, quartett, trio, zongora), szavalatok és felolvasások teszik élveztessé a műsort. A meghívókat a jövő héten küldik s.ét. Bizonyára nem fog elmaradni a közönség meleg érdeklődése és méltó pártolása a nemes célért nagy buzgalommal rendezett hangverseny iránt.

* Az iparhatósági megbizottak.

A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg revidálni akarja az ipartörvényt. A miniszter felhívta az iparhatóságokat mondják meg, hogyan kellene szervezni az iparhatósági megbizottak intézményét. A kerületi előjárók legutóbb tartott értekezletükből válaszoltak a miniszter kérdésére. Az előjárók szerint az iparhatósági megbizottakra semmi szükség nincsen. A megbizottak megvannak, mert a törvény rendelkezése minden esztendőben megválasztják őket. De hogy maguk az iparosok sem bíznak a megbizottakban, legjobban bizonyítja, hogy csak nyolcz tiz iparos megy szavazni. A mesterinas iskolák látogatását jobban elvégzik az iskolaszékek, mint a megbizottak. A gyárvizsgálatokat az ipartelügyelők végzik és fölösleges, hogy a megbizottak is vizsgálják. Legcélszerűbb tehát, ha a miniszter az egész intézményt megszünteti.

* Pótló és javító érettségi vizsgálat.

A debreczeni ev. ref. főgymnasiumban a decemberi pótló és javító érettségi vizsgálatok a következő napokon tartatnak: 1. Írásbeli érettségi vizsgálat december hó 10-14. napjain, jelentkezni kell decz. 9-ig az igazgatóságnál. Szóbeli érettségi pótló és javítóvizsgálat decz. 20-án, jelentkezni kell de z. 19 déli 12 óráig. Az igazgatóság.

* Kirabolt tanya. F. hó 18-án virradóra Sipos Mihály gazdembernek a hadházi határban magánosan álló lakatlan tanyájának kamráját ismeretlen tettesek feltörték s onnan egy zsák búzát, egy bundát és többféle ruhaneműket elloptak. A helyszínen egy lóhajtó ostort találtak, mit a betörő vesztetett el. A gyanu Tóth Gábor bősörményi lakosra irányul, bárha ezideig állhatatosan tagadja, hogy ő követte volna el a betörést. Átadták az ügyészségnek.

* Házi szarka. Rác Lajos kőművesnek az utóbbi időben háromszor ellopták ládájából nehezen szerzett pénzét. Nem szólt senkinek a tolvajlásról, hanem egy este kőszakarva nyitva hagyta a ládáját és lesbe állott. Nemsokára jelentkezett is a tolvaj Szodrai János kőművesegéd, a károsult alkalmazottja személyében. Rác a rajtakapott házi tolvajt azonnal átadta a legközelebbi rendőrnek. A nyomozás folyamán a vétkező segéd beismerte, hogy az előbb elkövetett tolvajlásokat is ő követte el, álkuca segélyével kinyitván a ládát, ily

módon 81 korona és 50 fillárt tulajdonított el. A törvényszék ma vonta ezért felelősségre s bárha a károsult Rác Lajos nem kívánta a megbüntetését, nyolcz havi börtönnel sújtotta a tolvaj kőművesegédet.

* A kocsi kerekei alatt. Tegnap délután négy és öt óra közt egy lakodalmas menet állott meg a szent-Anna utczai római katolikus templom előtt s míg a násznép bent volt az alatt két suhancz azzal mulatta magát, hogy a kocsi kerekei között bujkált. Veszélyes mulatságukat még akkor sem hagytak abban mikor a násznép templomból kijövet kocsira szállt. Így történt aztán, hogy az egyik suhancz a megindult kocsikerék külső közé szorult. A gyermek hangos sikoltására figyelmeztetésre a kocsi még ideje korán megfékezte a lovakat és csak ennek tulajdonítható, hogy könnyebb sérüléseken kívül, más baja nem történt.

* Garázdálkodó kóbor cigányok. Az utóbbi napokban több feljelentés érkezett a rendőrség bünyügyi osztályához a külsőségeken történt baromfi lopásokról. A rendőrségnél az a vélemény, hogy ezeket a tolvajlásokat a mostanában nagyon is elszaporodott cigánykaravánok tagjai követték el. Mint értesülünk, a rendőrség erőyes intézkedéssel végleg megakarja szabadítani Debreczen város és környékének közbiztonságát annyira veszélyeztető cigányoktól, kiknek vakmerősége nem ismer határt. Alig mulik el nap, hogy a külsőségeken talált efajta kóbor cigányokból álló karavánt el ne fogna a lovasrendőrség, kiket aztán szigorú őrizet mellett toloncolnak el a város területéről.

* Kártyabarlang a Salétrom-utczában. Tegnap egy véletlen esetből kifolyólag egy salétrom-utczai tiltott szállásadással egybekötött kártyabarlangról rántotta le a leplet a rendőrség. Nagy Miklós szakácsi-i napszámos vásárlás céljából jött Debreczenbe s a Salétrom utca 6. számú házban szállott meg, a hol olcsó pénzért éjjeli szállást adtak vidéki embereknek. Ugyanott tartózkodott Csuka Sándor helybeli napszámos két társával, a kik kártyázni kezdtek a vidéki emberrel. A házard játékban 40 koronájától szabadították meg Nagy Miklóst, a ki csalással vádolván Csukáékat, a rendőrségnél keresett orvoslást. — Házkutatást tartottak s tizenkét vidéki napszámost találtak nevezett házban beszállásolva, bárha tulajdonosának szállásadási engedélye nincs. Kiderült az is, hogy ez a szolid szálló helyiség valóságos kártyabarlang s nagyon sok jámbor vidéki atyafi hagyja ott keservesen szerzett keresményét. A nyomozást erőyesen folytatják.

* Kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintézete. A szegedi és közeli vidéki kereskedők legtekintélyesebbjei mozgalmat indítottak a magyarországi kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak országos nyugdíjintézetének megalakítása

céljából. — Az előkészítő-bizottság elnöke Szarvady Lajos, a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnöke. A nyugdíjintézet alapszabályait akként tervezték, hogy minden kereskedő vagy alkalmazott 600 koronától kezdve 3000 korona nyugdíjat biztosíthat magának harmincz évi szolgálat után. A rokkantsági díjat már a harmadik év után fizetik. A díjat hónaponként kell fizetni. A férfi elhalálása után a férfi nyugdíjának 60 százalékát kapja a nő. Sem a nő, sem a gyermekek biztosításáért külön díjat nem kell fizetni. A nyugdíjtervezetet ma este a szegedi Lloyd-palotában tartandó nagy értekezleten mutatják be. Elhatározzák majd, hogy országos értekezletet hívnak össze Szegedre jövő év január 6-ikára.

* Tévedésből. Hadnagy (éjjeli 2 órakor az őrzővizsgálatot vizsgálva): Horváth, lépjen elő? Nem lát semmit?

Horváth: Nem, hadnagy ur.

Hadnagy: Még mindig nem lát semmit?

Horváth: Nem, hadnagy ur.

Hadnagy: Hát nem látja, maga ügyetlen, hogy a csákója helyett a leveses csészéjét tette a följére?!

* Elgázolt uri nő. Az első számú bérkocsi ma délelőtt a piac-téren Váray József üzlete előtt sebesen vágatott. A kocsi, — ki nem volt a legjózanabb állapotban, — a fordulónál nem vigyázott és egy uri hölgyet elgázolt. A hölgy csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett, felső ruházata azonban és különösen új kalapja a piaci sár martalékává lettek.

* Az ellopott kolbász. Egy hentesüzletbe egy fiu lépett be, egy szafaládét kért és lefizetve érte tiz centimet, távozott. Alig volt künn a fiu, a hentes észrevette, hogy egy drága kolbász eltűnt és abban a meggyőződésben, hogy csak a fiu lophatta el, egy henteslegényt utána szalajtott. Ez csakhamar elérte a fiut, ki fogadkozott, hogy ártatlan, még a zsebeit is kiforgatta, de a henteslegény nem tágitott és az odahívott rendőrtől a fiu letartóztatását követelte. A fiu sirt, nagy csődület támadt és a rendőr már kézen fogta a fiut, amikor előlépett egy rongyos vén koldus és így szólt:

— Eresszszék el a fiut, a kolbászt én loptam el. Mialatt a fiu a boltban vásárolt, én a drága kolbászt észrevétlenül ellophattam. Tartóztatassanak hát le engem és bocsássák szabadon az ártatlan gyermeket.

Mindenki meg volt hatva és a tömeg a hatvanéves, hajléktalan koldust megtapsolta. Még a hentesnek is meglágyult a szive; visszavonta a pauszát és a lopott kolbászt a koldusnak ajándékozta.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik megboldogult férjem temetésén megjelenésükkel bánatunkat enyhítették, továbbá a munkás dalárda t. elnöke, valamint tagjai egyenkint is, részvételükért fogadják köszönetünket. Özv. Vaszil Mihályné és gyermekei.

* **Elveszett esernyő.** Tegnapelőtt este 5-6 óra közt a képkiallításán valaki bizonyára tévedésből elcserélt egy fekete nyelű selyem esernyőt. Tulajdonosa ezután kéri az illetőt, annál inkább, mert tudja ki, küldje lapunk kiadóhivatalában megtudható címére, nehogy más úton kelljen lépéseket tenni.

TÁVIRATOK.

A király utazása.

Budapest, november 20. A király ma reggel kíséretével Gödöllőről beutazott a fővárosba s 10 órakor kihallgatást adott. Délután 5 órakor udvari ebéd volt. Ő felsége az eddigi megállapodások szerint holnap este Wallseebe utazik s ott két napig marad. Innen Bécsbe utazik, azután onnan hétfőn reggel ismét a fővárosba jön, a mikor kihallgatás lesz.

Lónyayék Budapesten.

Budapest, november 21. Lónyay Elemér gróf nejével Stefánia kir. hercegnővel ma Budapestre érkezett. A grófi pár a Hungária szállóban vett lakást.

Nagy tüzvész.

Páris, november 20. A Petit Temps jelentése szerint a külügyminiszterium tegnap este táviratot kapott a Santiago de Chilei francia konzultól, a mely részletek nélkül arról ad hírt, hogy Valparaisot borzasztó tüzvész pusztította el. Az idevaló chilei követség kijelenti, hogy nem kapott hírt a dolgról. A hír annál inkább meglepi, mert nem hiheti, hogy Valparaisóban, a mely csaknem egészen téglákból épült, ilyen arányokat ölthessen valamely tüzvész.

A kínai zavarok.

London, nov. 20. A Morningpostnak jelentik Pekingből 17-iki kelettel: Tuan és Cvang hercegeket Mukdenbe száműzték és rangjukról megfosztották, de fogságra nem ítélték. — Ugyanez a lap a következő táviratot kapta Sanghaiból tegnapi kelettel: Tiencini távirat szerint az oroszok végre átadták Waldersee grófnak a vasutat. — Más lapok jelentik Pekingből 16-iki kelettel: Waldersee gróf hivatalos nyilatkozatot adott ki, a mely szerint a fosztogatást megtiltotta és a nyugalmat Csili tartományban ismét helyreállította. A nyilatkozatban kilátásba helyezi továbbá, hogy a Tiencinbe vivő vasút december 15-éig teljesen készen lesz. — A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Hivatalos kínai jelentések szerint a szövetséges csapatok két szorost foglaltak el, a melyeken át Csili tartományból Szezi tartományba visz az út. Knappe német konzul ma Nankingből visszaérkezett Sanghaiba.

New-York, nov. 19. (Reuter.) Pekingből táviratozzák 17-iki kelettel: A követek legutóbbi nem hivatalos értekezletének eredménye valószínűvé teszi azt a föltevést, hogy a kínai meghatalmazottakhoz intézendő jegyzék nemsokára készen lesz. Conger amerikai követ beszélgetés közben úgy nyilatkozott, hogy a helyzet nagyon kedvező a békeföltételek megállapítása végett való tárgyalások azonnali megkezdésére. Azt hiszi, hogy a hatalmasságok követelésére vonatkozó differenciák a követek legközelebbi gyűlésén rendeződni fognak és hogy a kínaiakkal való tárgyalások nem fognak fönnakadni, mert a kínai meghatalmazottak távirati összeköttetésben állnak az udvarral. A hadi operációkban csakugyan szünet állott be. A német-olasz expedíció, a mely észak felé ment, átkelt a Nangnau-szoroson a nélkül, hogy ellentállásra talált volna.

Peking, nov. 16. (Reuter.) Pekingben a közegészségi viszonyok az idegen csapatok bevonulása óta nagyon kedvezőtlenek. A kínaiak közül sokan meghaltak himlőben és más betegségeken. Minthogy a benszülöttek attól tartanak, hogy az idegenek megzavarják őket halottaik eltemetésében, bár külön proklamációkban megnyugtatták őket, a holttestek legnagyobb része eltakarítatlan marad. A benszülöttek házaiknak kitakarítása szintén olyan dolog, a mi a szövetségesek intézkedésére szorul. A benszülöttek házaiban ugyanis főlhalmozódik a szenny és ha ezen nem változtatnak, nagy veszedelem, borzasztó járvány származhatik belőle s ez most, mikor olyan sok idegen csapat van Pekingben, súlyos következményeket vonna maga után.

Az orosz czár betegsége.

Budapest, november 21. Mint Szentpétervárról jelentik, a czár állapota újabban nagyon aggasztóvá vált. Úgy látszik, hogy az orvosok nincsenek tisztában a czár betegségének nemével.

Harcz a fölkelőkkel.

New-York, november 19. (Reuter.) Egy manilai távirat szerint az amerikaiak támadást intéztek Szamasz sziget ellen, ahol három partvárost megszálltak. A múlt héten Manilától 35 mértföldnyire 200 fölkelőverték ki egy sánczából és temérdek rizst és sok lövészt zsákmányoltak. A filippinek közül 50 elesett sokan megsebesültek. Az amerikaiaknak tizenegy sebesültjük volt.

VEGYES.

Egy hírhedt betyár halála. Körülbelül öt évvel ezelőtt történt, hogy Geiger szabkai milliomost cufosan kirabolták. A jó

madarak G. igernek a Wertheim szekrényét, melyben egy negyedmillió forint volt, a saját lovaival liferálták el a lakásáról. A tettesek nagysokára kézrekerültek. Az egyik betörő Faragó Miklós most gyilkosságnak esett áldozatul. Martonos határában vérbe fagyva találták meg. A koponyája teljesen szét volt zúzva. Érdekes, hogy a híres betyárnak a testén — viharos élete folyamán — összesen tizenkét lösebe volt. Minegyikből kigyógyult, míg végre most mégis erőszakos halálnak esett áldozatul.

A szerencsejáték Amerikában. Ezután már nem kell Európa hajókáznik, ott hon is eljátszhatják vagyonukat a gazdag yankeek. A Chesapeakei öbölben, gyönyörű helyen játékbankot alapít néhány milliárdos, remek kaszinót építtetnek s a kaszinó parkjában lesz minden, ami Montekarlóban van a közönség kápráztatására, sőt több, mert naponkint rendeznek majd löversenyeket is. Az új amerikai játékház tizenöt mértföldnyire fekszik Washingtontól, de úgy intézkedtek, hogy minden negyedórán indul valami alkalmatosság: kocsis, villamos és gőzvasút.

Rablógyilkosság Győr-Szigetben.

Egy 62 éves asszony, mint gyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

A maga nemében páratlan eset tartja izgalomban Győr-Sziget község lakosságát. Egy 62 éves asszony iszonyu példáját adta annak, hogy mire képes az emberi gonoszság. Itt is, mint annyi sokszor a pénzéhség az indító oka a büntetésnek, melynek áldozata, egy 86 éves öreg koldusasszony; künn fekszik kiterítve a győr-szigeti temető halottas házában. — Először kalapácsütéssel roncsolta széjjel koponyáját és hogy ettől nem halt meg, hát megfojtotta a gyilkos furia, hogy kevéske pénzecskjét elrabolhassa. — Az esetről következőket írja tudósítónk:

Győr-Sziget egyik felreosó utczeeskájában, a Töltés-utca 3. sz. ház kicsinyke szobájában lakott együtt két öreg anyóka. Az egyik özv. Mészáros Istvánné 86 éves, törődött koldusasszony volt, koldulásból tengette nyomorult életét. Ő volt az áldozat. Lakásadónójét özv. Prokop Jánosné, szül. Bittó Ágnesnek hívták. Ez a gyilkos. — Mészárosné szombaton állítólag 40 koronát hozott ki a takarékpénztárból, ezenkívül is volt néhány koronája, erre vágyakozott a gyilkos asszony, ki áldozatát hátulról ütötte le egy kalapácssal. Ezt mutatja az áldozat koponyájának hátsó részén lévő egy centiméternyi mély horpadásos seb. — Ez az ütés azonban nem ölte meg, mert a gyilkos asszony karján karczott sebek vannak, miket bizonyára viaskodás közben ejtett rajta áldozata. A hullá nyakán látható zúzódások pedig azt bizonyítják, hogy a gyilkos nő az áldozat kétségbeesett védekezése után megfojtotta őt. Teljes összegben 54 koronát rabolt el tőle, ezt meg is találták nála.

A küzdelem a szobában fejt le, de a holttestet az udvaron találták meg másnap reggel. A házbeliék jelentették az előjáró-

ságnak. Az orvosi vizsgálat során észlelt dolgok büntényt sejtettek és ezért értesítették a csendő séget.

Az elővizsgálatot vezető Mogyul csendőrmester aztán kiderítette, hogy Mészárosnét mint hullát czipelték ki az udvarra, hogy Bittó Ágnes áldozatáról lehuzta a véres ruhát és tiszta ruhát adott reá. Az elrabolt 54 koronát is megtalálták elrejtve. E bizonyítékok sulya alatt a gyilkos nő bevallotta bűnét.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Az öreg Rimay jó szíve, nemes lelke még itt is megnyilatkozott. Épügy az Andoré és az Iréné is.

Most, hogy tudták, most hogy hírét hallották a büntetésnek, a melyet maga választott ki maga számára, szánalom ébredt iránta a szívükben.

Az inast azzal bocsátották el, hogy nézzen utána mi történt Bártáival. Sikerre vezetett-e a mentési kísérlet.

Az inas távozása után megszólalt Rimay.

— Most, hogy tudom mit tett magával, sajnálni kezdtem ezt a fiatal embert.

— Első pillanatban — válaszolt Andor — a hogy megláttam, — én gyűlöletet éreztem iránta, most szánom a szegényt.

— Jóvá teszem hibáját — mondotta az öreg Rimay — a mit a nővére ellen vétett. Azt a szegény leányt büntetésévé akarta tenni...

— Igaz — szólt bele Andor, — de az nemes lelkével nem hajlott meg akarata előtt és előttünk, hogy tájékoztasson, hogy előre látásra és óvatosságra intsen bennünket, mindent felfedett. Az mondta, hogy Bártainak czélja volt a vagyon, az örökség biztosítása s neki, a nővéreinek fényes hagyományt ígért.

— Nos hát — szólt bele Rimay — azt hiszem, ti is úgy gondoltok, a hogy én megfogom adni neki én azt a gazdag hozományt.

— Igazad van kedves apám!

— Hiszen könnyen megeshetett volna, hogy nélküle sikerül a czélja Bártainak. Mert ha én egy olyan sürgönyt kaptam volna, bizony bizony nem életem tul. Neki köszönhetem az életemet, azt, hogy elértem a legnagyobb boldogságot a mire az életben vágytam.

(Folyt. köv.)

Debreczeni boszorkányok.

(Folytatás.)

Horlath megjelenése a lahadalmon ezért volt kedvesen meglepő, különösen Dalidainéra.

Egyszerre új remény ébredt a szívében s gyönyörűséggel hallgatta, mikor Barcziné elbeszélte neki, hogy Horlath még mindig nem mondott le a nősülséről.

— Számíthatunk?

— Feltétlenül.

— A leányaim közül gondol valamelyikre?

— Igen.

— Kire?

— Nem tudom.

— Nem szólt róla?

— Nem.

— Tudod, én Micikét tartanám hozzávalónak.

— Helyes! Hát majd úgy intézzük az ostromot, hogy Miczike iránt ébresszük fel az érdeklődését.

— Milyen kár, hogy előbb nem tudtam. Megtehettük volna a Miczike vőfőlyének.

— Nem tesz semmit. Bizd csak rám. Barcziné meg is kezdte az ostromot. Az esküvő előtt, az esküvő után és vacsora alatt folytonosan csak Micit dicsérte előtte. Horlath is mondta, hogy Mici nagyon kedves leány, sőt fűrgébb, életrevalóbb Matildnál.

Később már így beszélt:

— Ah, hisz angyal ez a leány. Hogy nem vettem előbb észre. Tessék, milyen veszedelem lehetett volna belőle, ha véletlenül sikerül Matildot feleségül megnyerem. Ez az én jó sorsom végzete volt. Pompás dolog. Udvarolni fogok Micikének s ha egy kis rokonszenvenvel lesz hozzám, megkérem feleségül.

(Folyt. köv.)

Debreczeni piac.

November hó 13-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 13 kor. 60 fill., 13-20 fill.
Kétszeres: 12 kor. 60 fill. — 12 kor. 40 fill.
Rozs: 12 kor. 40 fill. — 12 kor. 20 fill.
Árpa: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. 00 fill.
Zab: 11 kor. 80 fill. — 11 kor. 60 fill.
Tengeri új 9 kor. 80 fill. — 9 kor. 60 fill.
Köles: 9 kor. 20 fill. — 9 kor. — fill.
Ujsós szalonna: 120—124, sőtalan 96—100 k.
Széna: 5 kor. 20 fill. 5 kor. 00 fill. 3 kor. 40 fill. — 3 kor. 20 fill. 0 kor. 00 fill.
Háj: 100—104 kor.
Zsir: 120 kor. 124 kor.
Kihasított sertés; 70—72 kor., mind száz kilónkint.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtott 693 drb., — 16 eladatott 345 darab., Szarvas marha felhajtott 904 drb. eladatott 639 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtott 0000 drb., — eladatott 0000 drb. Juh felhajtott 00,000 drb., eladatott 00,000 drb. — Kővér sertés kilója 75—80—80 fill.

A vásár lefolyása gyenge volt.

Orvosi tekintélyek által kipróbált a nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külsőre a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúsz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt

megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapest: Török József gyógyszerárában, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban, Váci-körút 17.

Debreczenben: Mihalovits Jenő Dr. Rotschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerárakban.

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI

női divatruháza
DEBRECZEN, FÖTÉR
(Kistemplommal szemben.)

Az őszi és téli idényre megérkeztek és mélyen leszállított árak mellett kaphatók

Legujabb női és gyermek felöltők

Divatos női ruha szövetek,

Legjobb minőségű női ruha flanellek,

== Mosó velezek, ==

Menyasszonyi kelengyék,

legelőnyösebb bevásárlási helye.

UTMUTATÓ.

Weisz Adolf posztó, gyapju-szövet kereskedésében legujabb divatu szövetek érkeztek. Kossuth-utca, Takarékpénztár-épület.

Reiner Flóra utóda női kap-lap divatterme, Debreczen, Kossuth-utca.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére Schwartz Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Deutsch Ede varrógép raktára, Piacz-utca 73. dr. Tihanyi ház. Még csak rövid ideig. Singer gépek 30 frt. Karikahajós 50 frt. Vibretin szivarkahajós 45 frt.

„Ideál” „Favorit” legujabb blousokban állandó raktárt tartok és mérték szerint készítek. **Mezey Gyula** divatüzlete Biedermann-ház.

Blattner Gyula épület üveges, üveg- és porcellán kereskedése, Fötér, Fötözsdé mellett

Goldstein Karolina Orvosi elismerésben részesült Első Magyar mellfűzőgyára Debreczen, Fötér. Ajánlja mellfűző különlegességeit.

Szabó kellékek magyar. német szabók részére a legjutányosabb árban Mandel Kornélnál kaphatók, Frohner szálloda épület.

Schwarcz Viktor szepességi vászon és kész fehérneműek áruháza, Simonffy-utca városi bérház-épület. Blousokban és kötényekben nagy választék.

Antal Vincze uri szabó angol és francia divatszövegeiből nagy raktár, Simonffy utca 1. sz., új bérpalota.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyi faragott, diszajándéktárgyak különféle czélra és kivitelben előrajzolt, vagy himzett betéttel kaphatók **Füstös testvéreknél**, Stenczingerházban.

Jó fizetéssel gyakorlott derék- és aljvarrónők azonnal felvételnek Antal Vinczéné szabászati és női ruha varrodájában, Csapó-utca 18.

Egy jó karban levő pedálos Czimbalom eladó. Nyil-utca 126. szám.

Jó mosó flannelek és velezek leszállított árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Üzlethelyiség változtatás
BÉVESZ ZSIGMOND czipő-, kalap- és uri divat áru üzletét városi új bérházba, **Mendelovics** tőszomszédságába városházával szemben helyezte át.

Minden nap friss Olasz Kartifiola olcsón kapható **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Magyarádról, hol sikerült nagyobb mennyiségű (100 hekt. lit.) **1898. évi termésű bort** vásárolnom, haza érkeztem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy daczára az ideai szűk bortermésnek, **1898. évi termésű Muszka Magyarádi bort** továbbra is literenként 40 kr-ért árusítok el. Tisztelettel **Bán László**, (a Colégium mellett).

Tanulónak felvétetik jó házból való fiu **Nómeti J** fényképész műtermében.

Esztergályos műhelyemet Darabos-utca 17. sz. a. helyeztem át és minden e szakmába tartozó munkát a legjutányosabb árban elvállalok. Tisztelettel **Balogh József** özvegye.

Sövényi István Piac- és Szent-Anna-utca sarkán, készít a legújabb divat szerint öltönyöket, vasuti- és egyenruhákat szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Kiadó 1901 május 1-én Burgondia-utca 16 szám alatt 7 szoba, fürdő-szoba, hozzátartozó mellékhelyiségek házmesteri lakkkal, külön udvarral ellátott urilakás, új házban jó vizű kuttal. Bővebbet **Berger Jenő** építész irodájában Széchenyi-utca 21.

Kömüves és ácsmesteri vizsgára készülők alapos előkészítést nyerhetnek. Czím a kiadóhivatalban.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Ujonnan épült csinos ház eladó, vagy bérbe kiadó. Nyil utca 126.

Alulírott gazdasági intézőség ezennel tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy

kertészeti és tejgazdasági

terményeinek elárúsítására az **Arany-Bika** szállóban üzletet nyitott.

Báli csokrok, alkalmi koszorúk, kosáriszítések és mindennemű élő-és száritott virágok a legnagyobb választékban izlésesek és jutányos árban kaphatók. **Gazdasági termények** közül kaphatók: korai zöltségek, gyümölcsök, főzelékek, gyümölcs és zöltség konzervek, továbbá bel-és külföldi kertei és gazdasági magvak.

Különös figyelmébe ajánlatik a n. é. közönségnek, az orvosi felügyelet alatt álló pasteurizált és sterylizált tehén tej cse-csemők részére, a melynek készítését folyó évi december hó 1-én kezdjük meg.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szentpály

urad. kert és tejgazdasági intézősége.

Adler-féle Tajték pipák, szipkák

egyedüli gyári raktárát bírom Debreczen és vidékére, — a n. é. közönség legjutányosabban beszerezheti a legjobb minőségű gyártmányból szükségletét műiparú üzletemben illő tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar.

Arany és ezüst ékszerek, zsebórák

nagy választékban.

Alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bárki is bizalommal forduljon hozzám, pontos, szolid kiszolgálásról, jó és olcsó árakról meggyőződést szerezhet. Javításokat, rendeléseket — **jótállás mellett** gyorsan és pontosan teljesítek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Kostya János.

Széchenyi-utca (ref. kistemplommal szembe)

CZICZÓ LAJOS

czipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményű

czipő raktárát. A közelgő őszi időnyre nagy választékban vannak raktáromon **férfi, női, gyermek czipők** valamint **tiszti lovagló, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből**, különösen figyelmébe ajálok az iparos és munkás uraknak, házilag felügyeletem alatt készített **orós, munkás czipőimet**, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszerint készítek.

Cz. ö különlegességemet a nagy é. köz. ó figyelmébe ajánlva.

1. aradtam tisztelettel fenti

ÉRTESÍTÉS.

Bíró Gyula volt pécsi divatkereskedő összes árúit kedvező áron megvettük s azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legszebb **férfi divat cikkeket**, ugymint **czipőket, kalapot, ingeket** igen olcsó áron adhatjuk t. vevőinknek.

Igen olcsó téli női és férfi jéger árú **női blouzok, alsó szoknyák** nagy választékban kaphatók.

tisztelettel

Székely Jenő és társa.

Főtér, Hungaria kávéház mellett.

Vasutasoknak és vagongyári ve
vőknek 10%-kal olcsóbb.

1858. év óta fennálló dusan felszerelt

BUTOR- üzletünket

Varga és Flaschner

ozég alatt megnyitottuk: **Piacz-utca 44. sz. a.** (Dr. Ujfalusi féle házban).

hol a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelű berendezéssel, a legkülönbözőbb stylekben, decoratiok a legizlésesebb kivitelben **jutányos árak és szolid kiszolgálás mellett beszerezhetők.**